Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/25/326789

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Informatienota Ontwerp Regionale Energiestrategie (RES) 2.0

Collegedatum: 2 december 2025

Kernboodschap
De (Ontwerp) RES 2.0 is een aanvulling op de RES 1.0. De RES 1.0 blijft van kracht. Ook het regionale doel blijft hetzelfde: in 2030 samen 1,62 terawattuur (TWh) duurzame elektriciteit opwekken. Op dit moment is 0,71 TWh al gerealiseerd en 0,61 TWh vergund of vergevorderd. De RES 2.0 beschrijft hoe de resterende 0,30 TWh kan worden ingevuld. Een aantal gemeenten hebben nieuwe zoekgebieden wind aangewezen om bij te dragen aan het behalen van dit doel. Druten heeft – in lijn met het coalitieakkoord – dit niet gedaan, hierdoor staan er geen nieuwe toezeggingen vanuit Druten in de RES 2.0. De RES 2.0 kijkt ook breder dan voorheen: niet alleen naar opwek, maar naar het hele energiesysteem, zoals warmte, infrastructuur en netcongestie.

De RES 2.0 krijgt ook een andere juridische status. Het wordt een vrijwillig programma onder de Omgevingswet. Dit betekent dat het programma niet juridisch bindend is voor inwoners of bedrijven, maar wél richtinggevend is voor de overheden die het vaststellen. Het programma helpt om bestaand beleid vast te leggen en geeft richting aan toekomstige besluiten.

Met deze nota informeert het college de raad over de ontwerp RES 2.0 en over het besluit om deze vrij te geven voor zienswijzen. Het college is van plan om namens de gemeente Druten een zienswijze in te dienen en vraagt de raad of er wensen en bedenkingen zijn bij de concept-zienswijze die is meegestuurd.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
22 april 2021	Z/21/047504 Vaststellen definitief bod Regionale Energiestrategie 1.0 Arnhem Nijmegen
18 oktober 2022	Z/22/092047 Concept Notitie Reikwijdte en Detail van planMER ter voorbereiding van RES 2.0
20 december 2022	Z/22/092045 Concept NRD planMER voor RES 2.0
11 juli 2023	Z/23/129638 kennisneming planMER RES GMR Arnhem Nijmegen
17 december 2024	Z/24/273302 Voorgenomen besluit Regionale Energiestrategie Arnhem-Nijmegen 2024, verrijking RES 1.0 (RES 2024)
11 maart 2025	Z/24/273302 Vaststelling Regionale Energiestrategie Arnhem-Nijmegen 2024, verrijking RES 1.0 (RES 2024)
24 juni 2025	Z/25/305279 Instemming college Voortgangsrapportage RES 2025

Toelichting
Met deze raadsinformatienota informeren we de raad over de Ontwerp RES 2.0, inclusief milieueffectrapportage (planMER), van de RES Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Als college van de gemeente Druten geven we de Ontwerp RES 2.0 vrij voor zienswijzen. Deze nota zet de aanleiding, totstandkoming en inhoud van de RES 2.0 kort uiteen, en

ligt het proces rond zienswijzen en besluitvorming toe. Het college is voornemens namens de gemeente Druten een zienswijze in te dienen en staat open voor wensen en bedenkingen vanuit de raad op de bijgevoegde (concept) zienswijze.

Achtergrond
In de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen zestien gemeenten, provincie Gelderland, drie waterschappen en netbeheerder Liander samen aan duurzame energie met een Regionale Energie Strategie (RES). In de RES staat beschreven hoe we in onze regio overschakelen van fossiele energie naar duurzame elektriciteit en warmte. Ook staat in de RES beschreven welke infrastructuur en opslag daarvoor nodig zijn.

Van RES 1.0 naar RES 2.0
RES 1.0 (2021)
In 2021 is de RES 1.0 vastgesteld. Daarin hebben we afgesproken om in 2030 gezamenlijk 1,62 terawattuur (TWh) duurzame elektriciteit op te wekken. Hiermee is ook vastgelegd dat de nadere uitwerking van de afspraken in een RES 2.0 zouden landen. Met de vaststelling van de RES 2.0, blijven de afspraken en kaders van de RES 1.0 gehandhaafd. De RES 2.0 is hier een aanvulling op.

Regionale planMER (2023) & nieuwe zoekgebieden wind.
In 2023 is een regionale milieueffectrapportage (planMER) uitgevoerd. Dit onderzoek laat zien wat de milieueffecten zijn (bijvoorbeeld geluid, slagschaduw, effecten op planten en dieren) van zonne- en windparken die nodig zijn voor de opwek van duurzame energie in onze regio. Op basis van de planMER hebben meerdere gemeenten gewerkt aan eigen plannen voor windenergie. Deze nieuwe zoekgebieden zijn opgenomen in de RES 2.0. Door Druten worden geen toezeggingen gedaan over windenergie. Dat sluit aan bij de lijn die de gemeenteraad eerder heeft uitgesproken en in het coalitieakkoord is vastgesteld. Dit geeft de gemeente meer tijd om haar positie te bepalen ten opzichte van de potentie de gemeente heeft voor windenergie. Op langere termijn kan de keuze om geen beleid op windenergie vast te stellen juridisch kwetsbaar zijn, zeker als de regionale doelstellingen voor 2030 niet worden gehaald.
RES 1.0 Verrijking (2024)
In 2024 is er een tussenstap gemaakt met een verrijking van de RES 1.0 vanwege de vele veranderingen in het speelveld. Denk daarbij aan ontwikkelingen als netcongestie, stikstof, oplopende wachttijden voor uitspraken van de Raad van State en terugleverkosten voor elektriciteit. Ook nieuwe ruimtelijke beperkingen spelen een rol, zoals het wespendiefbeleid op en rond de Veluwe en restrictiever provinciaal beleid voor de ontwikkeling van zon- en windenergie.

RES 2.0 (2026)
De RES 2.0 blijft gestoeld op de afspraak om als regio 1,62 TWh duurzame elektriciteit grootschalig op te wekken. De kans is echter groot dat we dit doel pas in de periode na 2030 bereiken. Vanwege een aantal ontwikkelingen is het steeds moeilijker om (tijdig) grootschalige duurzame elektriciteitsprojecten te ontwikkelen.

Vaststelling
Tussen de vaststelling van de RES 1.0 en deze RES 2.0 is de Omgevingswet van kracht geworden. De RES 1.0 was in 2021 nog een raadsbesluit, terwijl de RES 2.0 geldt als een ‘vrijwillig programma’; een vaststellingsbevoegdheid die bij colleges is belegd.

Restdoel van 0,30 TWh
Van het gezamenlijke opwekdoel van 1,62 TWh is op dit moment 0,71 TWh gerealiseerd en 0,50 TWh vergund. Een deel van deze projecten wacht nog op een uitspraak van de Raad van State. Daarnaast staan er drie vergevorderde windinitiatieven in de pijplijn,

samen goed voor 0,11 TWh. In totaal komt de opwek daarmee uit op 1,32 TWh. Dit betekent dat de regio nog een restopgave heeft van 0,30 TWh aan grootschalige duurzame elektriciteitsopwek. Een volledig overzicht staat in de voortgangsrapportage RES 1.0 van dit jaar.

Voor deze resterende 0,30 TWh wordt in de regio gezocht naar de meest haalbare oplossingen. De afspraken hierover worden vastgelegd in de RES 2.0. Daarbij wordt toegewerkt naar een meer integrale benadering van het energiesysteem. Zo'n benadering is nodig omdat:

- netcongestie voor langdurige beperkingen op het elektriciteitsnet zorgt, met gevolgen voor zowel invoeding als afname.
- gemeenten na de RES 1.0 Transitievisies Warmte hebben opgesteld en nu werken aan Warmteprogramma's onder de Omgevingswet, waardoor het inzicht in de warmtetransitie sterk is toegenomen.
- de regionale planMER laat zien waar kansen liggen voor zon en wind, waarna verschillende gemeenten nieuwe zoekgebieden voor wind hebben vastgesteld.
- de provincie Gelderland restrictiever beleid heeft vastgesteld voor zonne-energie op natuur- en landbouwgronden.
- aangescherpte Gelderse windnormen en bescherming van de wespendief op de Veluwe de mogelijkheden voor windenergie beperken.
- de energievraag en warmtevraag blijven groeien, terwijl uitbreiding van infrastructuur veel tijd vraagt.

Inhoud RES 2.0 op hoofdlijnen
Waar de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 vooral gericht was op het realiseren van duurzame elektriciteitsopwekking met zon en wind, werd in de RES 2024 de eerste stap gezet naar een integrale benadering van het energiesysteem. Met de RES 2.0 wordt een volgende stap gezet: een integrale benadering waarin duurzame opwek, warmtevoorziening en infrastructuur nauw met elkaar worden verbonden. Er wordt gewerkt aan een energiesysteem waarbij vraag en aanbod dichterbij elkaar worden gebracht.

Deze RES 2.0 geeft een nadere uitwerking om het afgesproken bod van 1,62 TWh duurzame elektriciteitsopwek in de regio te realiseren. De restopgave van 0,3 TWh aan grootschalige duurzame elektriciteitsopwek wordt via drie parallelle sporen ingevuld:

- Zon-op-dak projecten als onderdeel van smart energy oplossingen
- Elektriciteitsopwekking bij industriële grootverbruikers
- Nieuwe zoekgebieden windenergie.

Een van de uitgangspunten hierbij is het ‘local for local’ principe. Wanneer lokale opwek lokaal gebruikt wordt blijven de baten dichtbij en hoeft elektriciteit minder het net op.

Naast elektriciteit staan thema’s als warmte, netcongestie, bestuurlijke samenwerking en draagvlak centraal. De RES 2.0 formuleert vier thema’s die richting geven aan de gezamenlijke inzet:

- Het beter benutten van de bestaande infrastructuur
- Integraal programmeren van ruimtelijke en energetische ontwikkelingen
- Een nauwe samenwerking tussen gemeenten, netbeheerders, provincies en landelijke partijen
- Het ontwikkelen van handelingsperspectieven voor gemeenten, bedrijven en inwoners

Participatie totstandkoming RES 2.0
De Ontwerp RES 2.0 is tot stand gekomen in een proces waarbij zowel ambtelijk, bestuurlijk als vanuit het maatschappelijke veld, input is opgehaald en verschillende

feedbackrondes hebben plaatsgevonden.
Verschillende gemeenteraden in de regio hebben, net als de gemeente Druten, op basis van de RES 2024 wensen en bedenkingen opgesteld. Deze wensen en bedenkingen zijn meegewogen in de uitwerking van de RES 2.0 en, inclusief beantwoording, opgenomen als bijlage.

Het college stelt de raad voor op de ontwerp RES 2.0 bijgevoegde concept-zienswijze in te dienen waarin we een twee voor Druten belangrijke punten aankaarten. We benadrukken dat Druten, zeker voor een kleine gemeente, nu al veel duurzame energie opwekt. Tegen die achtergrond vinden we de zin dat Druten "een zeer grote potentie voor wind" heeft te stellig. De planMER laat alleen zien wat er technisch kan, de raad heeft nog geen eigen visie op wind vastgesteld. Daarom vragen we om een aangepaste formulering. Ook vragen we om solidariteit in de RES concreter te maken: omdat Druten al veel opwek levert, willen we dat terugzien in een eerlijkere verdeling van toekomstige projecten over de regio.

Communicatie
De kennisgeving van de terinzagelegging wordt gepubliceerd via gemeentelijke kanalen en de website van de Groene Metropoolregio (http://www.gmr.nl/res). Voor geïnteresseerden organiseert de GMR maandag 15 december een online informatieavond.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na publicatie van de Ontwerp RES 2.0 in week 49 kan iedereen tot 14 januari 2026 een reactie geven. Het college verwerkt de wensen en bedenkingen van de raad in de zienswijze en brengt deze in bij de GMR. De zienswijzen worden door de GMR beantwoord in een Nota van Beantwoording. Na verwerking van de reacties wordt de definitieve RES 2.0 in het Bestuurlijk Platform Circulaire Regio besproken. De RES 2.0 wordt daarna ter vaststelling aan alle colleges voorgelegd.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.